

Debatter. Det ærede Medlem taler jo priseligt kort og klart, man er aldrig i Tvivl om, hvor han er, men det ærede Medlem maa undskylde mig, jeg tænkte hele Tiden paa en livsglad Officer i Frelsens Hær, der er saa glad ved Tilværelsen og ved, at han er frelst. Det ærede Medlems Tale kunde meget let omskrives i den almindelige Frelserjargon: Jeg er glad, for jeg er frelst! Jeg er saa glad, fordi jeg har Lov til at støtte den nuværende Regering, har Lov til at holde i Bagsmækken af Venstres Vogn, og jeg er saa glad, at jeg ogsaa gerne skal straffe det uartige Barn, hvis han skulde blive uartig igen i Fremtiden. Det var saa udmærket, saa fint, at ingen Kaptein i Frelsens Hær kunde have gjort det bedre. Men der var en Ting, man fuldstændig savnede. Det var den Opstrammer, den Anmodning, om at gaa stærkere frem, som man skulde vente af den Frelserhær, der skal støtte den nuværende Regering. Det var der intet af; hvis jeg ikke tager meget fejl, nævnte det ærede Medlem end ikke Erhvervspørgsmaalet; end ikke med et Ord — tror jeg endda — nævnte han, at Regeringen paa det Omraade burde gaa frem, skønt man kunde være noget tilbøjelig til at mene, at netop paa det Omraade maatte Ordføreren for det konservative Folkeparti have sin Betydning, hvis han skulde have nogen. Paa den Maade kan man dog vist roligt gaa ud fra, at det konservative Folkeparti ikke bliver nogen Gevinst hverken for sig selv eller for det ærede Regeringsparti, som det skulde frelse.

Saa kom ganske vist bagefter det ærede Medlem Hr. Fraenkel og skulde tale om Erhvervene, og det ærede Medlem sagde meget rigtigt i Begyndelsen af sin Tale, at hvad det kom an paa, var Erhvervslivet her i Landet, det skulde man støtte, og hvis det ikke kunde trives, vilde det være forgæves alt det andet, vi lavede her. Deri har det ærede Medlem saa fuldkommen Ret. Men da han saa havde holdt sit fortrinlige Foredrag og var færdig med det, gik han ned i Salen og stemte for to Skattelove, som lægger de flest mulige Hindringer i Vejen for Erhvervene. Det gjorde han sandsynligvis med god Samvittighed og blank Tro til sin Sag, til sit Parti og til den høje Regering, men det passede jo som en knyttet Næve til et blaat Øje. Der var ikke Spor af Konsekvens i det.

Det ærede Medlem anviste ogsaa et Par Udveje af Erhvervskrisen, der var akkurat lige saa upraktiske og lige saa lidet i Forbindelse med Virkeligheden som det ærede Medlems Handling efter Foredraget.

Det ærede Medlem anviste Udvandring — organiseret Udvandring, tror jeg, det ærede Medlem sagde —, og det ærede Medlem henviste til den engelske Premierminister Lloyd George, som skulde have anbefalet en saadan organiseret Udvandring. Jeg tror ikke, Sammenstillingen er rigtig heldig. Der er det ved det, at de 37 Millioner Mennesker i det europæiske England har alle Verdensdele at falde tilbage paa, medens vi Danske ikke har andet end Grønland. Der kan vi maaske afsætte et halvt Hundrede Kolonibestyrere, saa er den Udvandring besørget; og hvad der ellers skal foregaa af Udvandring, bliver sikkert ret spredt og ret vanskeligt at organisere. Men jeg er heller ikke vis paa, at organiseret Udvandring er heldig. Saaledes som det anbefales i den konservative Presse — og det er vel særlig dertil, det ærede Medlem støtter sig —, har det været Hensigten, at denne organiserede Udvandring skulde foregaa gennem et dansk Aktieselskab, og dette Aktieselskab skulde besørge det hele, skulde skaffe Jord og ordne Tingene i det Land, hvor Udvandrerne skulde hen. Resultatet vilde da upaatvivlelig blive, at der blev to Hold af Udbytttere for de stakkels Udvandrerne. At de bliver udbyttet af det Land, de kommer til, kan man gaa ud fra, det er almindelig kapitalistisk Metode, og det er der for saa vidt ikke mere at sige til det ene Sted end det andet, men at de ogsaa skulde udbyttes nu og altid af et dansk kapitalistisk Aktieselskab, synes jeg, er noget for stivt. En organiseret Udvandring vil jeg meget betakke mig for. At det kan blive nødvendigt, at der foregaa Udvandring, skal jeg ikke benægte, men det maatte i alt Fald blive det sidste, det maatte ikke ske, før alle andre Sunde var lukket. Det er da klart, at det er en daarlig Nationaløkonomi at anbefale Udvandring. At opdrage unge Mennesker, indtil de kommer til Skels Aar og Alder, at give dem en god Skoleundervisning og koste paa dem i den Tid, saa at de kan blive saa dygtige, at de kan klare sig selv og frembringe Værdier for Samfundet, og saa organisere dem ud til et fremmed Land, er sikkert den daarligst mulige Nationaløkonomi, og den maa ikke anvendes, før det er kommet saa vidt, at der ikke er nogen som helst anden Udvej for Landets Børn. Men hvis det Tidspunkt var kommet, er jeg aldeles ikke sikker paa, at den organiserede Udvandring er den rigtige. Staten kunde naturligvis støtte en saadan Udvandring, men at organisere den gennem danske kapitalistiske Aktieselskaber skulde jeg meget have mig frabedt. Derved kunde man nok lave nogle Stueplanter, nogle